

Ocena zasobów pomocy społecznej Gminy Piła za rok 2025

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	7
4. Dane na temat pomocy dla obywateli Ukrainy	22
5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń	24
6. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	30
7. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	32
8. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i inne obszary polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	33
9. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej..	38
10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	40
11. Wnioski końcowe	43

1. Wprowadzenie

Zmiany w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dokonane w 2011 r., polegały na nałożeniu obowiązku przygotowania przez gminy, jak również samorząd powiatu i województwa Oceny zasobów pomocy społecznej (OZPS). Zgodnie z art. 16a cytowanej ustawy, między innymi gminy zobowiązane zostały do sporządzania corocznie wspomnianej oceny, a jej celem jest przedstawienie potencjału sektora pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby wymienione przez ustawodawcę obejmowały w szczególności: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej, a także osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy.

Zgodnie z tymi wytycznymi niniejsza analiza opisuje sytuację społeczną i demograficzną w Gminie Piła w 2025 r.

Poniżej zostały zaprezentowane szczegółowe dane na temat sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastruktury społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i inne obszary polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia.

Podkreślić należy, że opracowanie to zawiera nie tylko kwestie dotyczące ścisłego oddziaływania pomocy społecznej na lokalne środowisko w ramach jej ustawowych zadań, ale też wskazuje na problemy z zakresu polityki mieszkaniowej, demograficznej czy też rynku pracy w Gminie Piła. Zatem uwzględnia wszystkie elementy, które obejmują swym zasięgiem szerokie spektrum infrastruktury pomocy społecznej.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według stanu na 30 czerwca 2025 r. (dane opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny) **liczba ludności** Gminy Piła wyniosła 69.074 osób, z czego 52,3% stanowiły kobiety, a 47,7% mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowiła 53,5%

ludności powiatu oraz 2,0% ludności województwa. Natomiast struktura ludności gminy zgodnie z ww. stanem przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 16,3%, osoby w wieku produkcyjnym 56,6%, a w wieku poprodukcyjnym 27,1%. W roku analizy liczba ludności Gminy Piła w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyła się o 674 osoby, tj. o 1,0%.

Według stanu na 31 grudnia 2025 r. **stopa bezrobocia** dla powiatu wyniosła 5,6%, województwa 3,5%, natomiast Polski 5,7%. **Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych** w Gminie Piła wynosiła 1.458, w tym 49,0% stanowiły kobiety, natomiast 51,0% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 31,4%. Na koniec grudnia 2025 r. stopa bezrobocia w powiecie pilskim wyniosła 5,6%. Natomiast **wskaźnik bezrobocia rejestrowanego** na koniec grudnia 2025 r. w gminie Piła wyniósł 3,7%. Dla przykładu najniższy wskaźnik w powiecie pilskim ukształtował się w gm. Kaczory: 2,7% i gm. Miasteczko Krajeńskie: 2,8%, a najwyższy gm. Wysoka: 4,9% oraz gm. Wyrzysk: 4,3%.

W zasobach infrastruktury społecznej znajdowały się:

- 3 żłobki publiczne i 7 żłobków niepublicznych - łącznie 420 miejsc,
- 14 przedszkoli publicznych – łącznie 1.746 miejsc,
- 2 szkoły publiczne, w których funkcjonowały oddziały przedszkolne – łącznie 140 miejsc,
- 9 świetlic w szkołach publicznych, które realizowały cele i zadania szkół,
- 2 kluby dziecięce – łącznie 55 miejsc.

W roku analizy funkcjonowało ponadto 11 opiekunów dziennych.

W Gminie Piła w 2025 r. funkcjonowały następujące **kluby, jak i inne miejsca spotkań dla seniorów**, w szczególności były to: Dzienny Dom Pomocy funkcjonujący w strukturze MOPS w Pile (ul. Kondratowicza 19, Al. Wojska Polskiego 49B a także ul. Spacerowa 23), podobnie Centrum Aktywizacji Seniorów (ul. Spacerowa 23) wraz z Pilskim Instytutem Integracji i Edukacji (ul. Okólna 32A), ponadto Klub Seniora działający w ramach Regionalnego Centrum Kultury - Fabryka Emocji oraz Stowarzyszenie Pro-Senior. Kluby te i Dzienny Dom Pomocy były głównymi animatorami aktywności seniorów w Gminie. Natomiast organem doradczym,

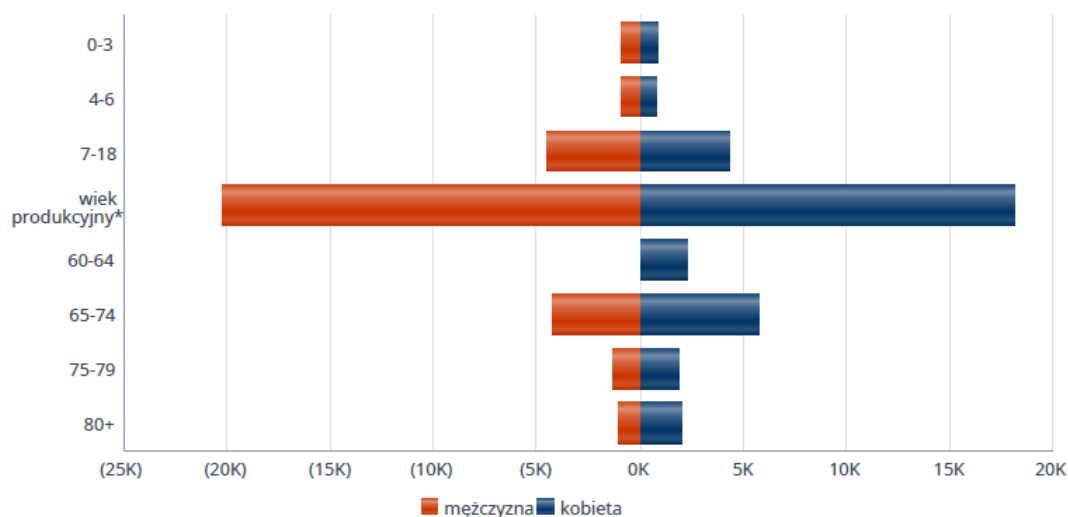
inicjatywnym i konsultacyjnym organów Gminy Piła w sprawach seniorów jest **Pilska Rada Seniorów** powołana na podstawie uchwały Nr XLV/584/14 Rady Miasta Piły z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie utworzenia Pilskiej Rady Seniorów oraz nadania jej statutu.

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane dotyczące demografii Gminy Piła (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe).

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	879	889
4-6	912	849
7-18	4 494	4 286
wiek produkcyjny*	20 276	18 155
60-64		2 308
65-74	4 234	5 772
75-79	1 288	1 936
80+	1 033	2 072

Mężczyźni w wieku 60-64 lat zostali uwzględnieni w grupie mężczyzn w wieku produkcyjnym.

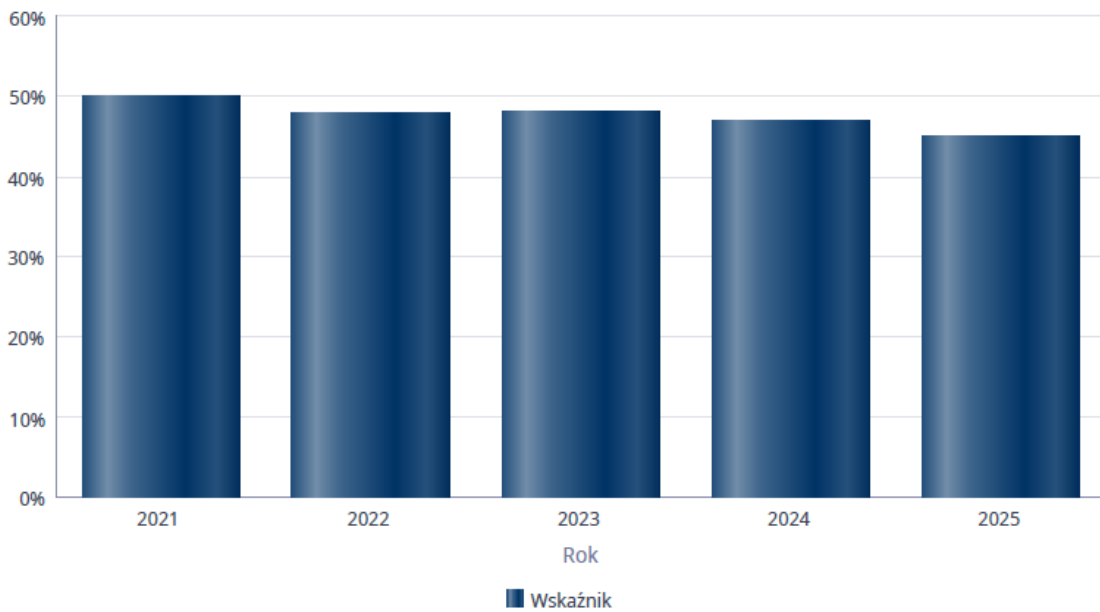
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

Poniżej zobrazowano w formie tabelarycznej i graficznej sytuację na rynku pracy.

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

Rok	Wskaźnik
2021	50%
2022	48%
2023	48%
2024	47%
2025	45%

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej infrastrukturę społeczną (liczbę mieszkań komunalnych, socjalnych, liczbę osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczbę wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczbę klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczbę hospicjów) na terenie Gminy Piła.

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024	Rok 2025	Prognoza 2026
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	2.397	2.354	2.342
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	139	112	120
w tym z wiersza 1: Liczba lokali oddanych w najem socjalny	97	95	100
Liczba osób oczekujących na zawarcie umowy najmu socjalnego lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Piła (bez osób objętych wyrokiem orzekającym eksmisję)	159	170	170
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	10	13	13
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	8	8	8
Liczba hospicjów	1	1	1
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	x	x	x

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Adresatami działań pomocy społecznej są przede wszystkim osoby i rodziny nie posiadające wystarczających środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, jak również wymagające wsparcia w przezwyciężaniu trudnych sytuacji, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby i możliwości. W 2025 r. **pomoc i wsparcie** w Gminie Piła w ramach różnych świadczeń z pomocy społecznej uzyskało 4.575 osób, co stanowiło 6,6% wszystkich mieszkańców gminy (według stanu na dzień 30 czerwca 2025 r. podawanego przez GUS to 69.074 osoby). W roku oceny łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 26 osób w stosunku do roku 2024. Natomiast liczba rodzin w 2025 r., którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej w trybie decyzji administracyjnych, wyniosła 1.444 i zmniejszyła się o 50 rodzin w stosunku do roku poprzedniego. Zaznaczyć należy jednak, że faktyczna liczba ww. rodzin była znacznie wyższa, gdyż należy uwzględnić w tych obliczeniach również rodziny, którym świadczone wyłącznie pracą socjalną (859 rodzin). Zatem w roku analizy liczba rodzin, którym przyznano **świadczenie z pomocy społecznej zarówno w trybie decyzji administracyjnych, jak i świadczonej pracy socjalnej** wyniosła 2.303. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 1.081 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2024 o 27 osób.

W Gminie Piła w 2025 r. najczęściej występującymi **przyczynami trudnej sytuacji życiowej** osób oraz rodzin i jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną były kolejno: długotrwała lub ciężka choroba (842 rodziny), ubóstwo (576 rodzin), niepełnosprawność (562 rodziny), bezrobocie (554 rodziny), alkoholizm (252 rodziny) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (205 rodzin).

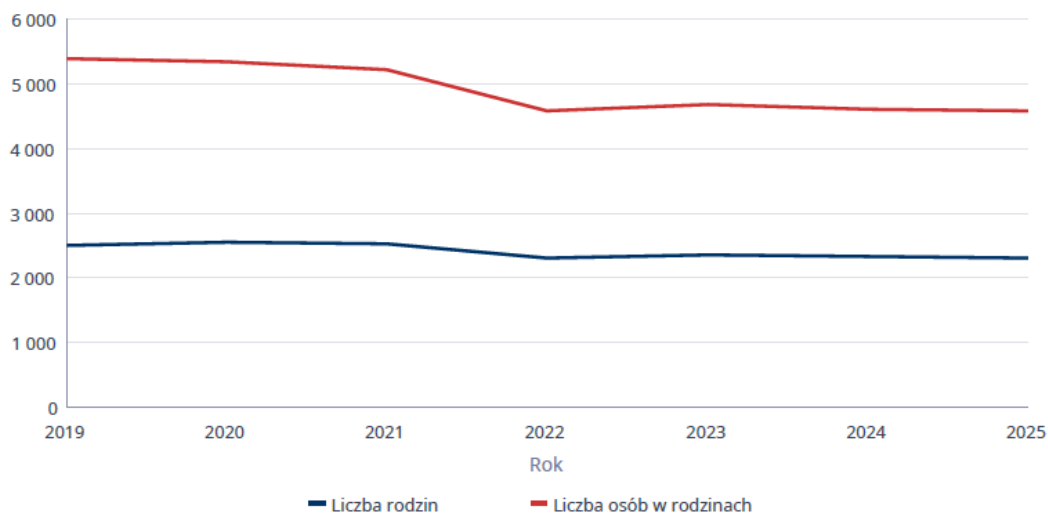
W roku analizy Gmina Piła ponosiła odpłatność za pobyt w **Domu Pomocy Społecznej** za 97 osób, co oznaczało spadek liczby osób w stosunku do roku 2024 o 5 osób. Wsparcie rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi udzielało 12 **asystentów rodziny**, którzy objęli pomocą 160 rodzin liczących 291 dzieci, w tym 36 rodzin korzystających z tej pomocy po raz pierwszy. Ponadto w roku analizy **pracę socjalną** realizowało 36 pracowników socjalnych, którzy zawarli 68 kontraktów socjalnych. Celem kontraktu socjalnego jest ustalenie wspólnie z klientem planu pomocy i działania zmierzającego do poprawy sytuacji życiowej i ostatecznego usamodzielnienia się.

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej oraz wskaźnik deprivacji lokalnej.

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2019	2 488	5 390
2020	2 542	5 345
2021	2 535	5 226
2022	2 293	4 591
2023	2 355	4 681
2024	2 335	4 601
2025	2 303	4 575

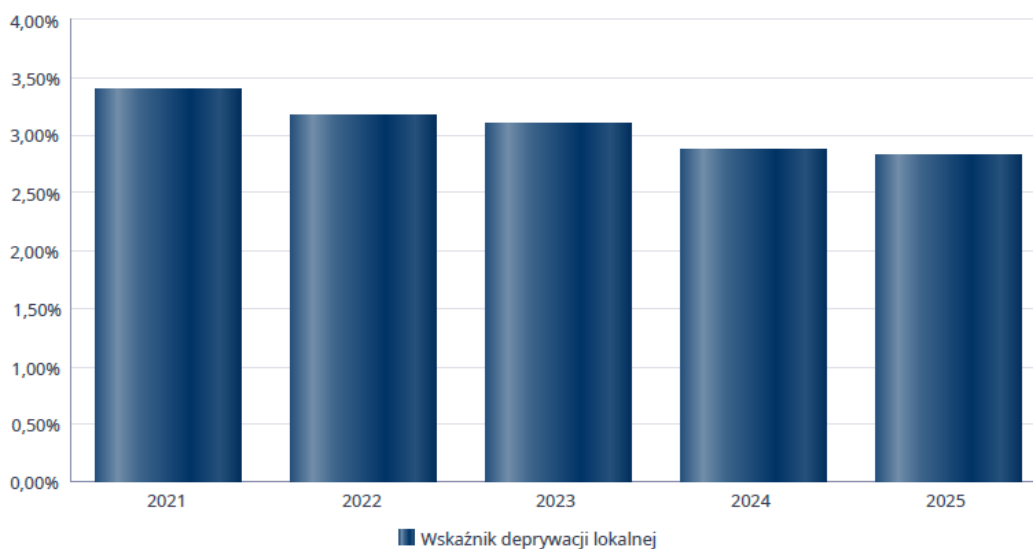
Korzystający z pomocy społecznej

Wskaźnik deprivacji lokalnej

Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2021	3,40%
2022	3,16%
2023	3,09%
2024	2,86%
2025	2,82%

Wskaźnik deprivacji lokalnej (pomocy społecznej) oznacza liczbę osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców x 100.

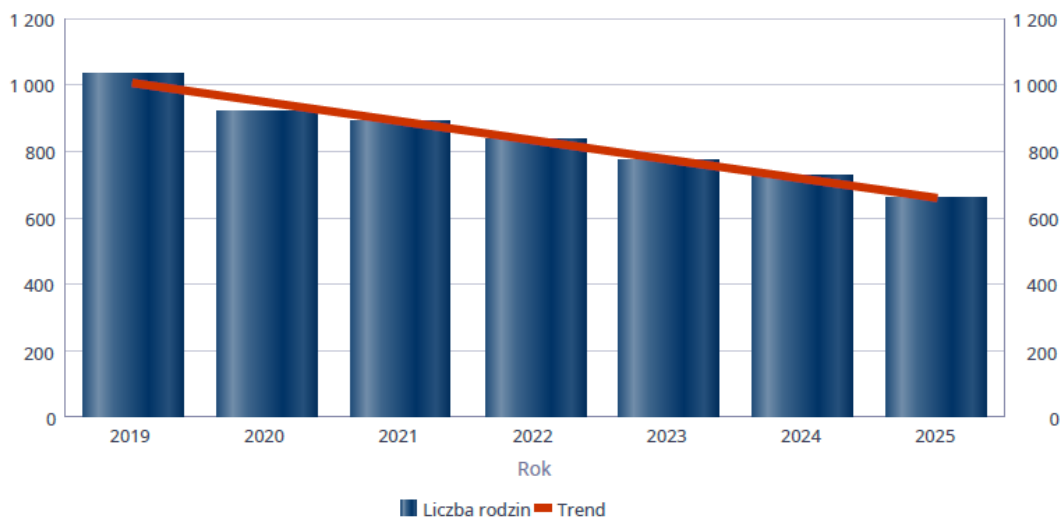
Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, rodzaje świadczeń z których korzystają poszczególne typy rodzin oraz dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia.

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
świadczenia niepieniężne	1 033	916	887	835	776	724	658
świadczenia pieniężne	1 610	1 568	1 438	1 279	1 262	1 144	1 150

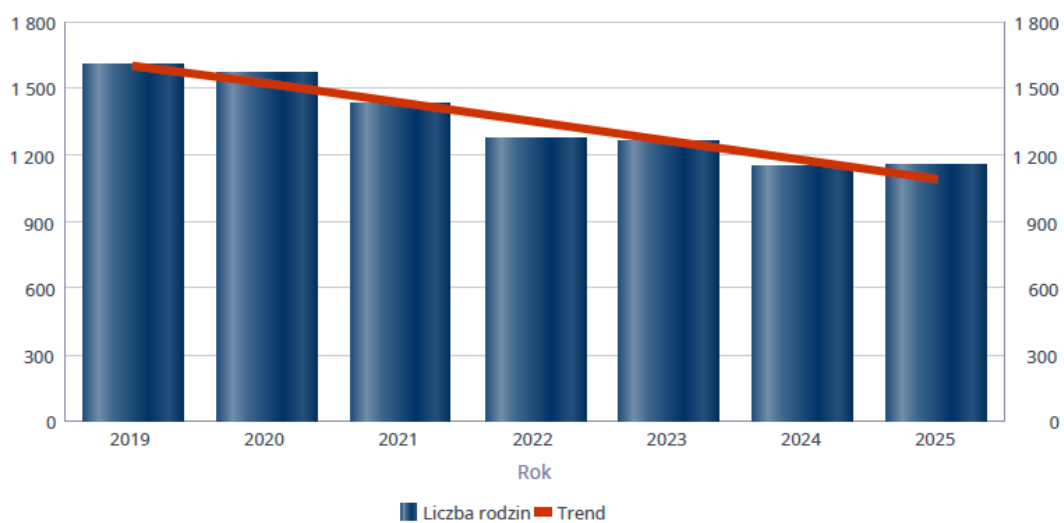
świadczenia niepieniężne

Liczba rodzin

świadczenia pieniężne

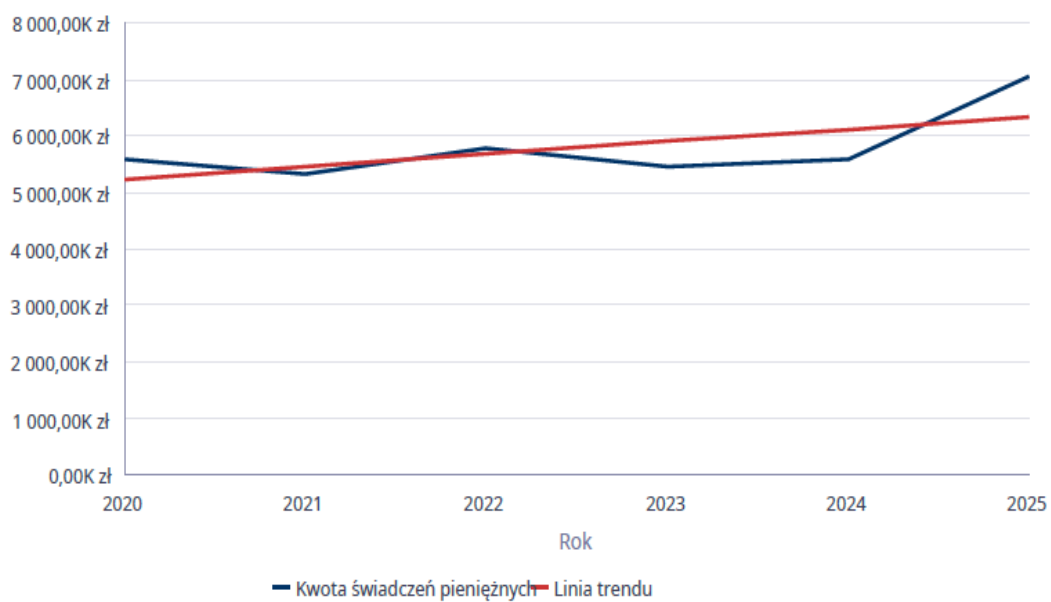
Liczba rodzin

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2020	5 579 519,91 zł
2021	5 323 757,95 zł
2022	5 775 731,80 zł
2023	5 449 812,23 zł
2024	5 578 409,60 zł
2025	7 034 861,10 zł

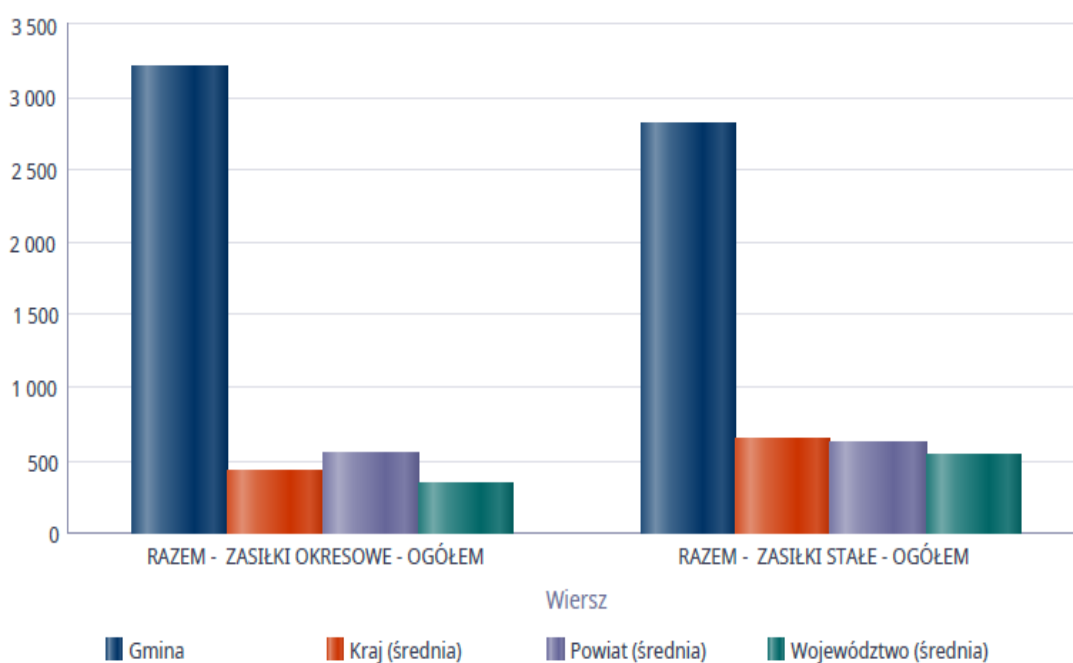
Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	3 191
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	2 803
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	554
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	619
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	344
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	539
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	429
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	643

Liczba świadczeń

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
GMINA - ZADANIA OPS, CUS ORAZ MOPS, MOPR
wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	288	294	302
Kwota świadczeń w złotych	2	2 338 689	2 974 719	3 009 568
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasilek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	240	244	248
Kwota świadczeń w złotych	4	2 048 036	2 577 312	2 600 255
Zasilek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	52	58	62
Kwota świadczeń w złotych	6	290 653	397 407	409 313
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	593	597	601
Kwota świadczeń w złotych	8	1 202 721	1 880 894	1 619 427
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasilek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	337	347	357
Kwota świadczeń w złotych	10	583 004	964 420	993 352
Zasilek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	130	115	102
Kwota świadczeń w złotych	12	163 204	219 157	211 907
Zasilek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	51	57	63
Kwota świadczeń w złotych	14	55 262	95 093	105 102
Zasilek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	0	0	0
Zasilek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	1 056	1 085	1 096
Kwota świadczeń w złotych	20	2 020 692	2 131 279	2 085 337
W tym: (wiersze 21 - 22)				

Liczba osób	21	882	949	902
Kwota świadczeń w złotych	22	1 168 525	1 290 710	1 120 281
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				
WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
SWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSILEK OGOŁEM				
Liczba osób	25	533	527	551
Kwota świadczeń w złotych	26	466 298	512 750	646 055
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI (z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży)				
Liczba osób	27	482	479	473
Kwota świadczeń w złotych	28	403 818	425 095	466 065
W tym (z wierszy 25-26):				
POSILEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSILEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	533	527	551
Kwota świadczeń w złotych	30	466 298	512 750	646 055
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	501	508	473
Kwota świadczeń w złotych	32	403 818	425 095	466 065
SCHRONIENIE - OGOŁEM				
Liczba osób	33	103	94	100
Kwota świadczeń w złotych	34	957 390	815 045	1 319 524
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	11	12	20
Kwota świadczeń w złotych	38	45 966	51 771	112 000
ODPLATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	102	97	93
Kwota świadczeń w złotych	40	4 582 011	5 225 186	5 750 000
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	168	160	160

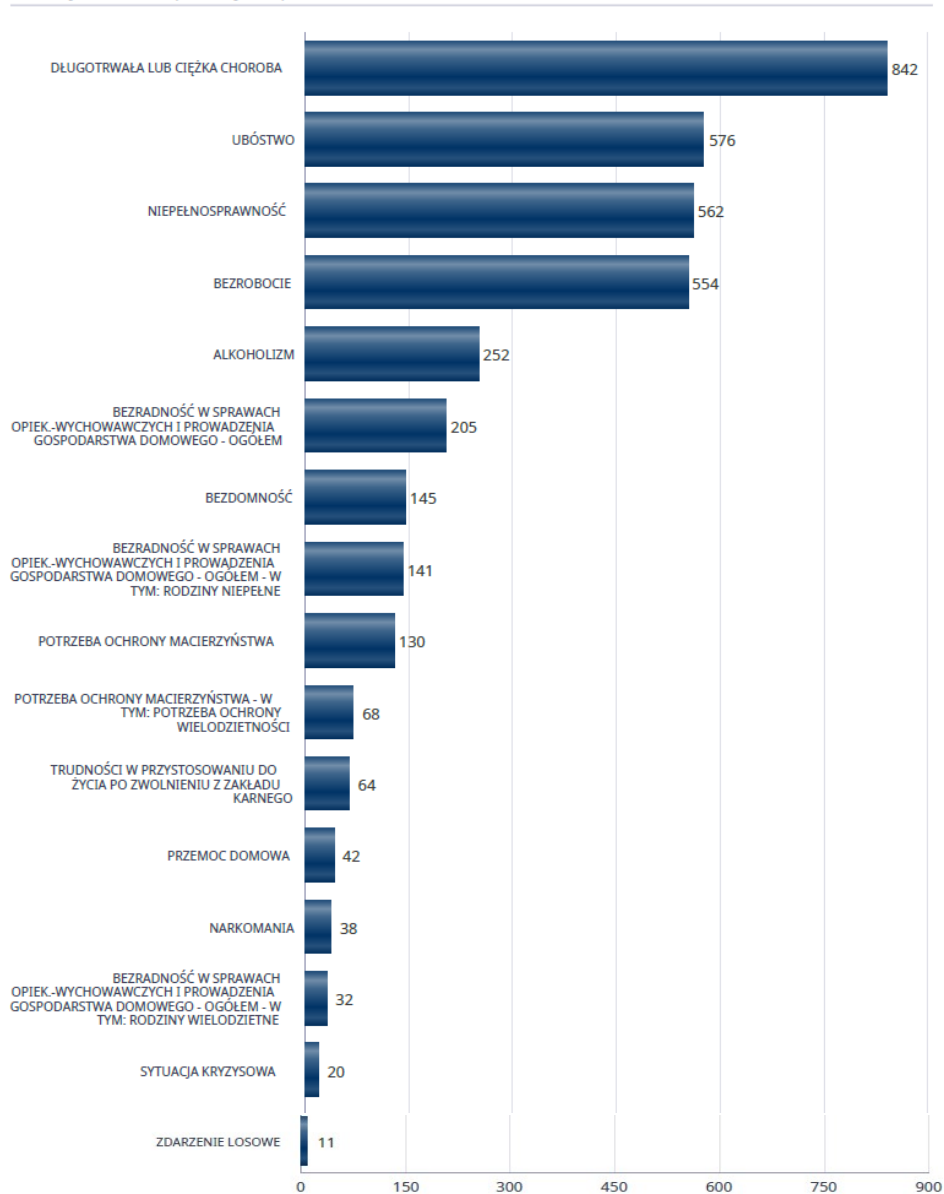
WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	1
Liczba asystentów rodziny	43	12	12	12
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	2 453 263	2 631 563	3 190 200

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane na temat powodów udzielenia pomocy i wsparcia w Gminie Piła w roku 2025 (liczby rodzin oraz liczby przyznanych świadczeń).

Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
DŁUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA	842
UBÓSTWO	576
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	562
BEZROBOCIE	554
ALKOHOLIZM	252
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	205
BEZDOMNOŚĆ	145
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	141
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	130
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIECNOŚCI	68
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	64
PRZEMOC DOMOWA	42
NARKOMANIA	38
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIECNE	32
SYTUACJA KRYZYSOWA	20
ZDARZENIE LOSOWE	11

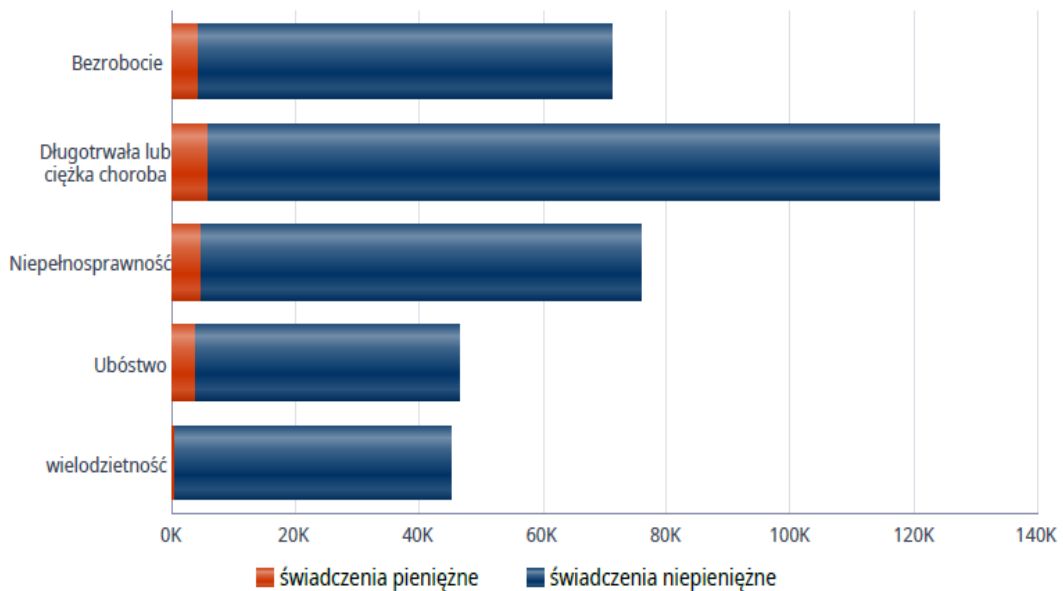
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	124 181	118 337	5 844
Niepełnosprawność	75 793	70 929	4 864
Bezrobocie	71 170	66 691	4 479
Ubóstwo	46 447	42 547	3 900
wielodzietność	45 319	44 871	448

Liczba świadczeń

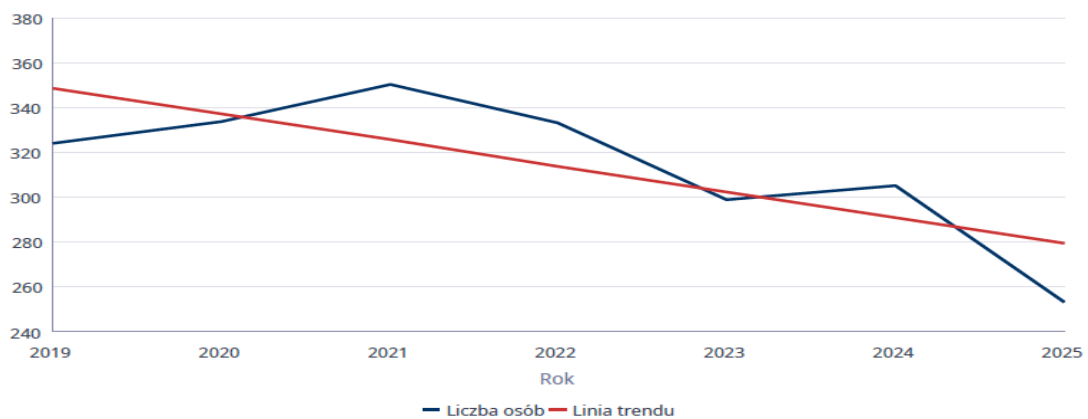

Realizację usług opiekuńczych w Gminie Piła w 2025 r. wykonywały dwa wyspecjalizowane podmioty zewnętrzne w trybie zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi. Poniżej zilustrowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane na temat liczby osób korzystających z usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2019	324
2020	334
2021	350
2022	333
2023	299
2024	305
2025	253

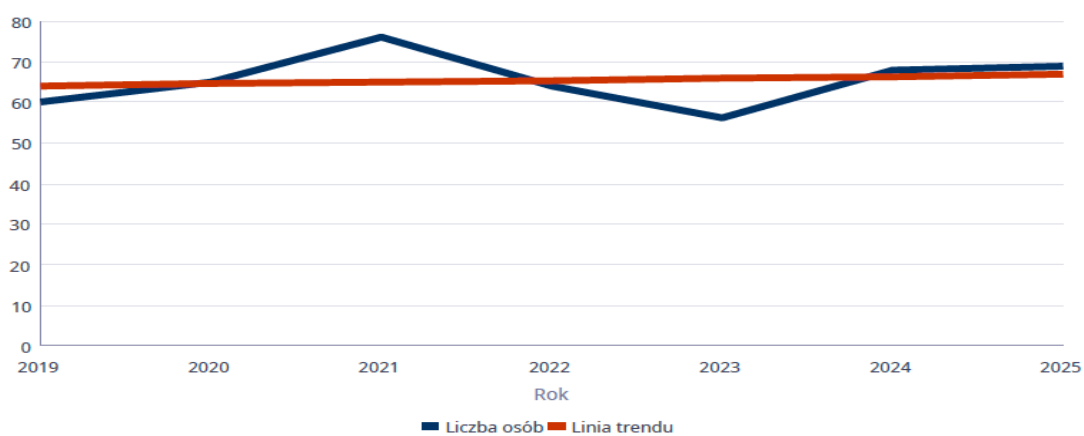
Liczba osób

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

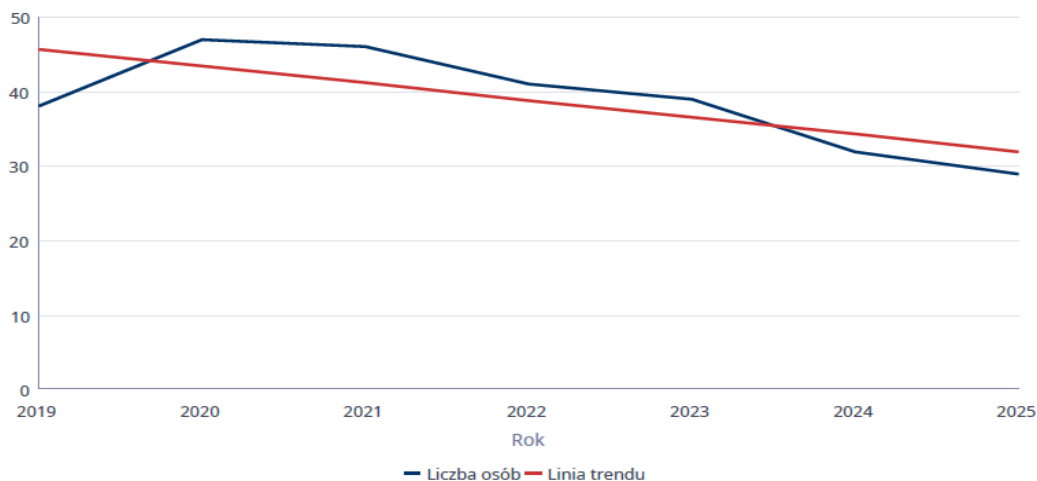
Rok	Liczba osób
2019	60
2020	65
2021	76
2022	64
2023	56
2024	68
2025	69

Liczba osób

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Rok	Liczba osób
2019	38
2020	47
2021	46
2022	41
2023	39
2024	32
2025	29

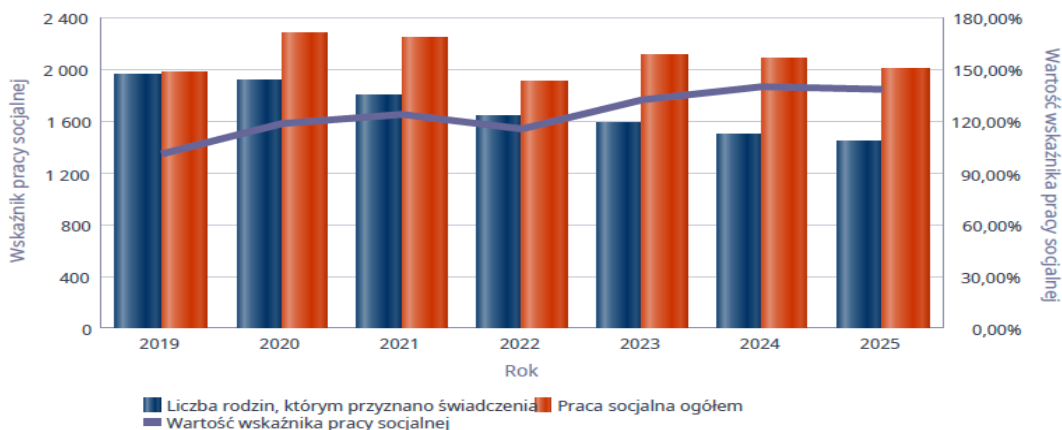

Poniżej zilustrowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane dotyczące wskaźnika pracy socjalnej oraz wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy (część A i B).

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wskaźnik pracy socjalnej	100,87%	118,81%	124,35%	115,75%	132,60%	139,96%	138,92%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	1 959	1 919	1 799	1 644	1 592	1 494	1 444
Praca socjalna ogółem	1 976	2 280	2 237	1 903	2 111	2 091	2 006

Wskaźnik pracy socjalnej

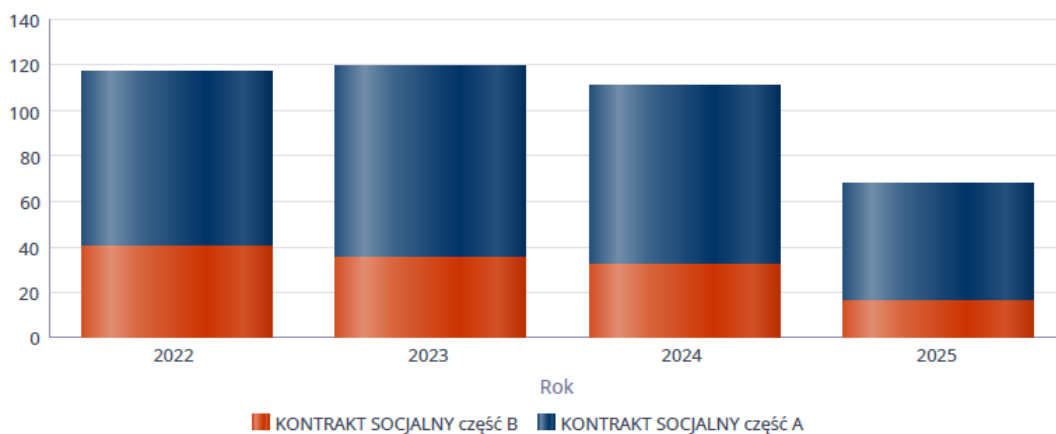

Kontrakt socjalny

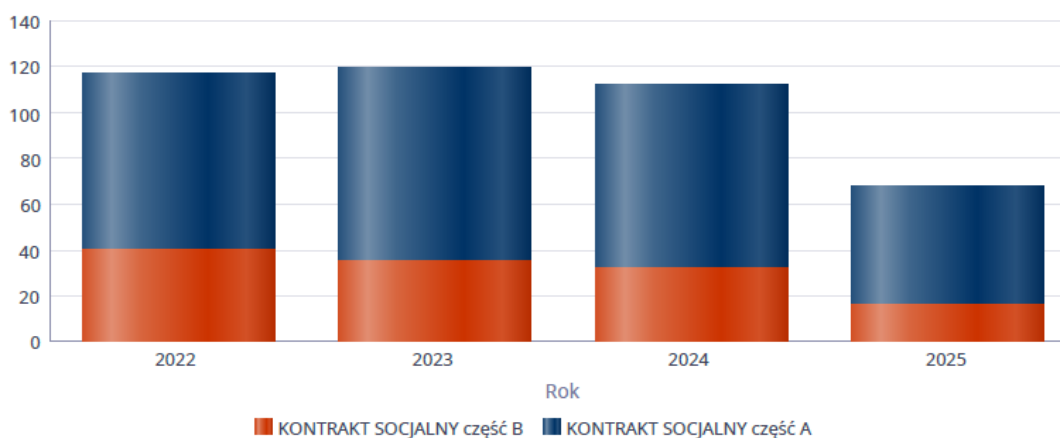
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	77	77
	KONTRAKT SOCJALNY część B	40	40
2023	KONTRAKT SOCJALNY część A	84	84
	KONTRAKT SOCJALNY część B	35	35
2024	KONTRAKT SOCJALNY część A	79	80
	KONTRAKT SOCJALNY część B	32	32
2025	KONTRAKT SOCJALNY część A	52	52
	KONTRAKT SOCJALNY część B	16	16

Liczba kontraktów/projektów

Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi

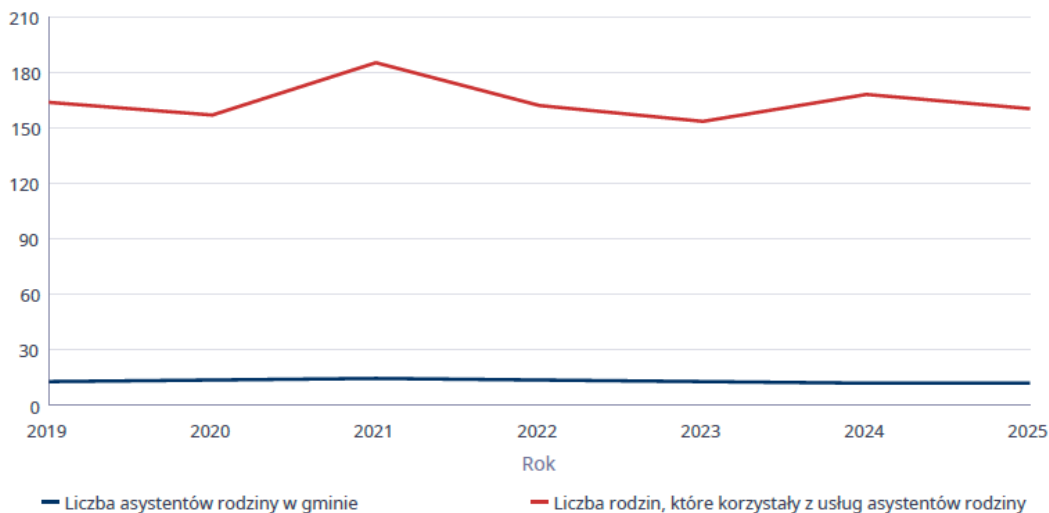

Poniżej zilustrowano w formie tabelarycznej i graficznej dane na temat liczby rodzin objętych pracą asystenta rodziny.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba asystentów rodziny w gminie	13	14	15	14	13	12	12
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	164	157	185	162	153	168	160

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin

4. Dane na temat pomocy dla obywateli Ukrainy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile w 2025 r. świadczył pomoc obywatelom Ukrainy przybywającym na terenie Piły w następujących formach:

- ✓ zasiłki pieniężne,
- ✓ posiłki w szkołach i przedszkolach,
- ✓ skierowanie do Banku Żywności,
- ✓ świadczenia rodzinne.

Poszczególne kwoty świadczeń wypłaconych obywatelom Ukrainy kształtowały się następująco:

- świadczenia rodzinne 424.869,52 zł (740 świadczeń), w tym:
  - zasiłki rodzinne z dodatkami 51.797,00 zł (394 świadczenia),
  - świadczenia opiekuńcze 335.113,12 zł (306 świadczeń),
  - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka 1.000,00 zł (1 świadczenie),
  - świadczenie rodzicielskie 36.959,40 zł (39 świadczeń),
- posiłki w szkołach (13 osób) i przedszkolach (7 osób) 15.224,26 zł,

- zasiłki okresowe (12 osób) 15.873,97 zł,
- stypendium szkolne (19 uczniów) 31.024,80 zł,
- zasiłki stałe (6 osób) 48.830,11 zł,
- zasiłek celowy (1 osoba) 1.078,00 zł.

Ponadto obywatelom Ukrainy udzielono następującą pomoc:

- usługi opiekuńcze (1 osoba) 5.552,00 zł,
- sprawienie pochówku (1 osoba) 4.215,72 zł.

Miasto Piła od rozpoczęcia inwazji Federacji Rosyjskiej 24 lutego 2022 r. na Ukrainę aktywnie uczestniczyło w pomocy obywatelom Ukrainy przebywającym czasowo na terenie miasta. Między innymi uruchomiono punkt nieodpłatnego wydawania żywności, środków czystości, odzieży itp.

Nowelizacje ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w 2024 i 2025 roku ograniczyły niektóre formy pomocy, między innymi dopłatę za prywatne zakwaterowanie, zwiększono selektywność wsparcia w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania, a część świadczeń socjalnych uzależniono od statusu uchodźcy i aktywności zawodowej.

Niewątpliwie nowe zasady przydzielania pomocy dla obywateli Ukrainy w Polsce utrzymują podstawowe mechanizmy wsparcia, ale coraz bardziej uzależniają dostęp do niektórych świadczeń z aktywnością zawodową i edukacyjną.

Sukcesywnie zmniejsza się liczba obywateli Ukrainy korzystających z pomocy społecznej na terenie Miasta Piły.

5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

W Gminie Piła liczba pobierających w roku oceny świadczenie wychowawcze wyniosła 7 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 8 rodzin, co stanowiło spadek o 53,3%. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie świadczenia wychowawczego wyniosła 24.032,00 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 151.293,00 zł. Powyższa sytuacja wynika z tego, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych od 1 stycznia 2022 r. przejął realizację świadczeń wychowawczych, a Gmina Piła realizowała wypłaty do 31 maja 2022 r. świadczeń przyznanых do końca 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile nadal będzie realizował sprawy z zakresu tych świadczeń za okresy sprzed 1 stycznia 2022 r., prowadzone przez Wojewodę Wielkopolskiego w ramach koordynacji świadczeń.

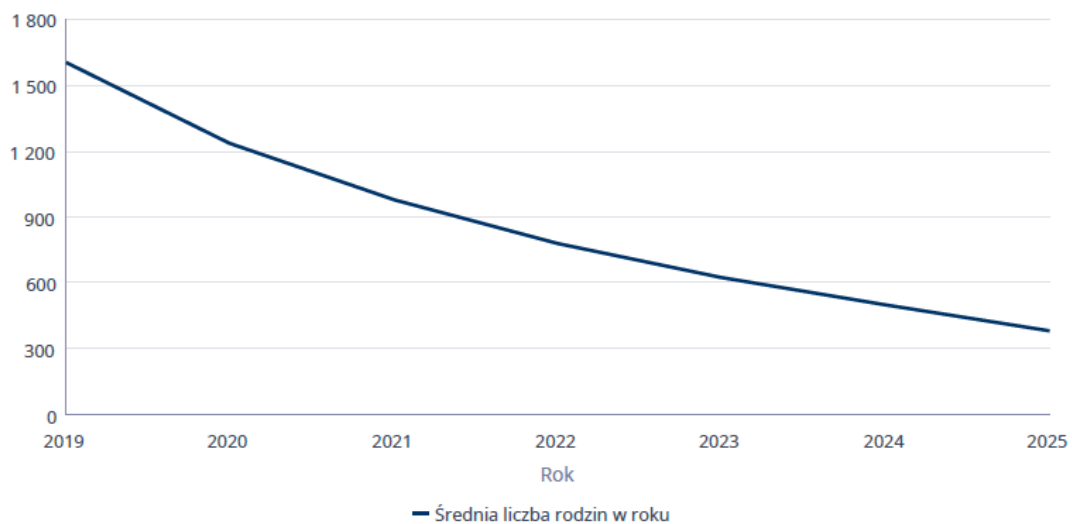
Liczba pobierających w 2025 r. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami wyniosła 557 rodzin. W porównaniu do 2024 r. liczba ta zmalała o 175 rodzin, co stanowi spadek o 23,9%. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami wyniosła 2.021.901,30 zł i w stosunku do roku poprzedniego zmalała o 505.209,50 zł.

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane na temat kwoty świadczenia wychowawczego w ciągu roku, liczby rodzin i kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwot świadczeń pielęgnacyjnych, poszczególnych zasiłków pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

	Liczba rodzin						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	1 599	1 231	974	777	625	501	384

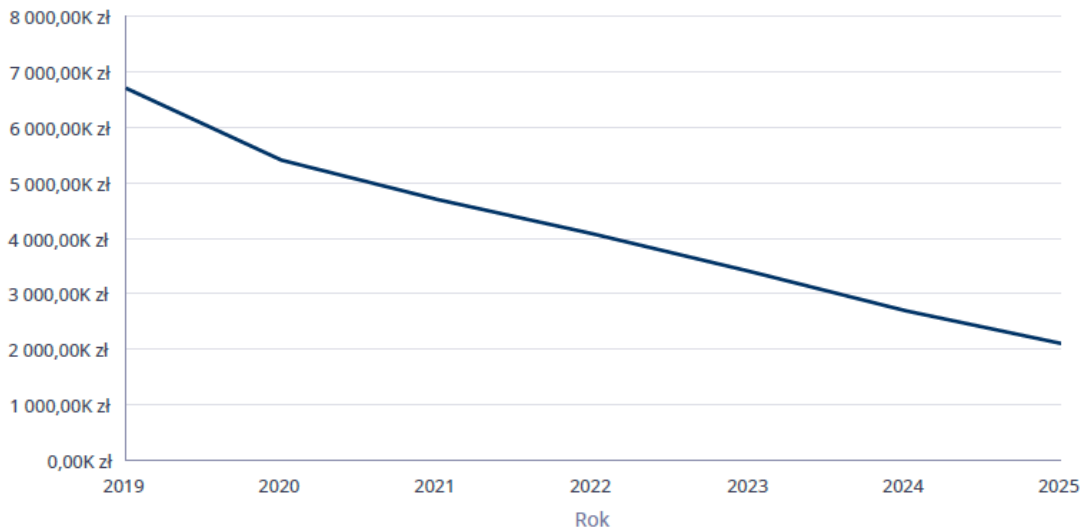
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku

Rok	Kwota
2019	6 694 296,52 zł
2020	5 395 167,74 zł
2021	4 702 062,87 zł
2022	4 081 782,32 zł
2023	3 394 168,44 zł
2024	2 674 110,80 zł
2025	2 097 901,30 zł

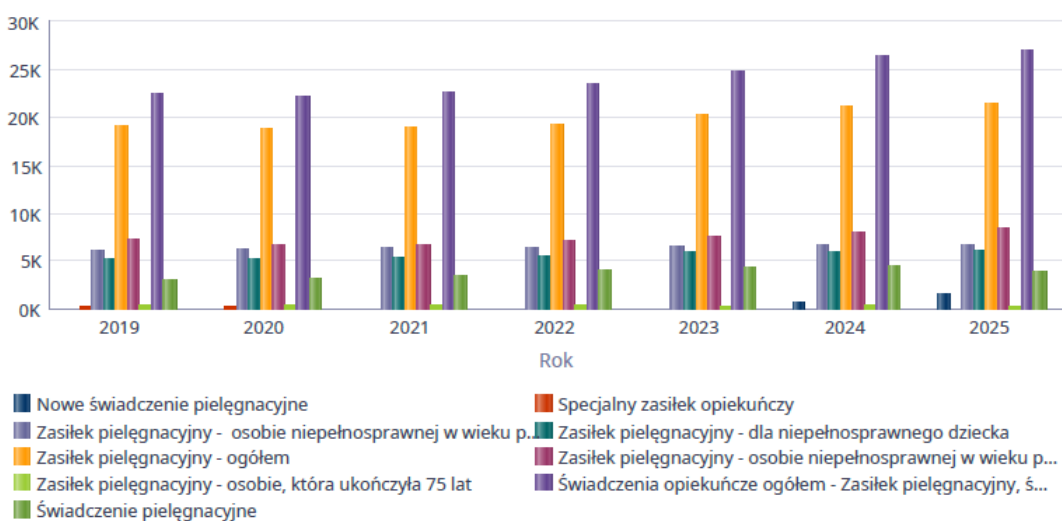
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nowe świadczenie pielęgnacyjne						733	1 566
Specjalny zasiłek opiekuńczy	277	216	141	26	0	0	0
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	6 099	6 213	6 402	6 422	6 527	6 695	6 764
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	5 261	5 250	5 381	5 519	5 829	5 952	6 089
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	19 036	18 665	18 822	19 314	20 260	21 082	21 467
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	7 264	6 794	6 680	7 049	7 609	8 116	8 322
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	412	408	359	324	295	319	292
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	22 368	22 111	22 597	23 384	24 683	26 356	26 902
Świadczenie pielęgnacyjne	3 055	3 230	3 634	4 044	4 423	4 541	3 869

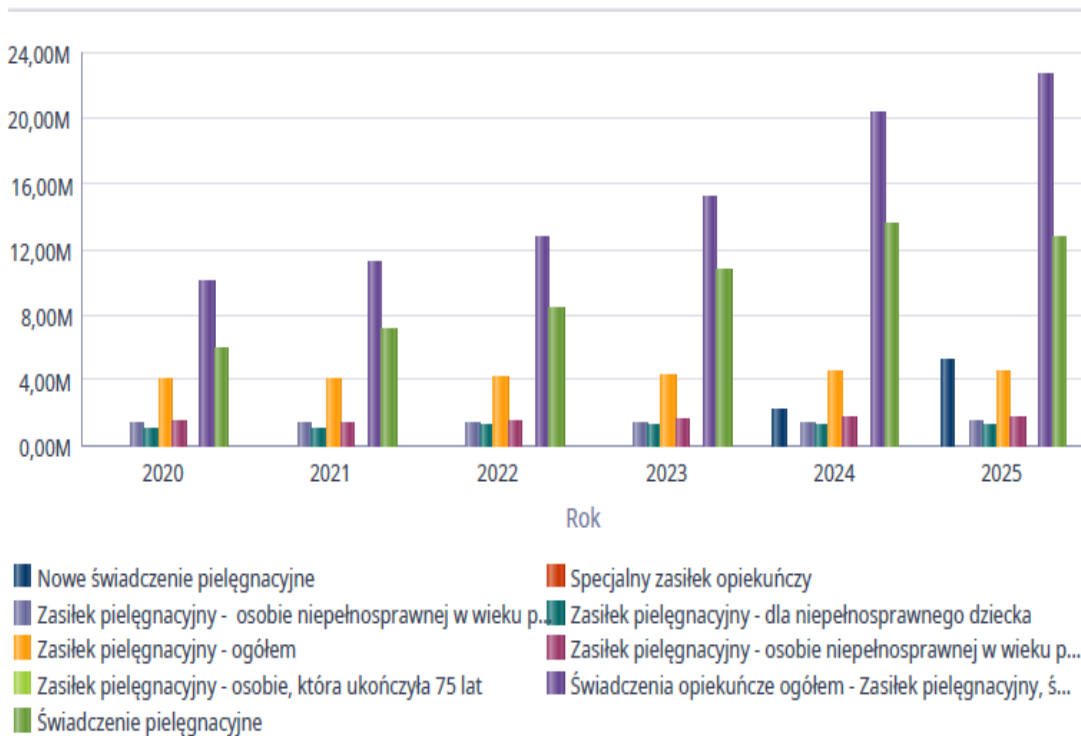
Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nowe świadczenie pielęgnacyjne					2 242 976,00	5 282 668,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	132 368,00	85 771,00	15 820,00	0,00	0,00	0,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	1 338 909,00	1 381 808,00	1 385 370,00	1 408 788,00	1 445 049,00	1 459 942,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	1 129 955,00	1 160 964,00	1 191 158,00	1 258 131,00	1 284 680,00	1 314 250,00
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	4 022 841,00	4 062 039,00	4 167 916,00	4 372 919,00	4 550 339,00	4 633 437,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	1 465 914,00	1 441 780,00	1 521 456,00	1 642 327,00	1 751 757,00	1 796 220,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	88 063,00	77 487,00	69 932,00	63 673,00	68 853,00	63 025,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	10 036 615,00	11 252 819,00	12 692 308,00	15 144 195,00	20 269 568,00	22 592 738,00
Świadczenie pielęgnacyjne	5 881 406,00	7 105 009,00	8 508 572,00	10 771 276,00	13 476 253,00	12 676 633,00

Kwota świadczeń

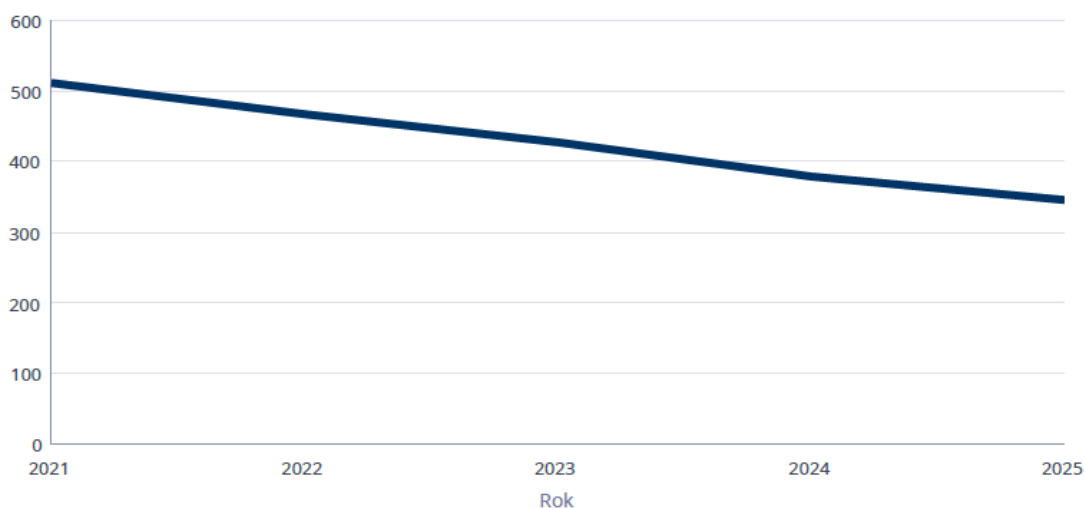

Poniżej zilustrowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane na temat świadczenia alimentacyjnego (liczby osób i rodzin korzystających z tego świadczenia w poszczególnych latach oraz kwoty świadczeń).

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba osób				
	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	511	467	428	378	345

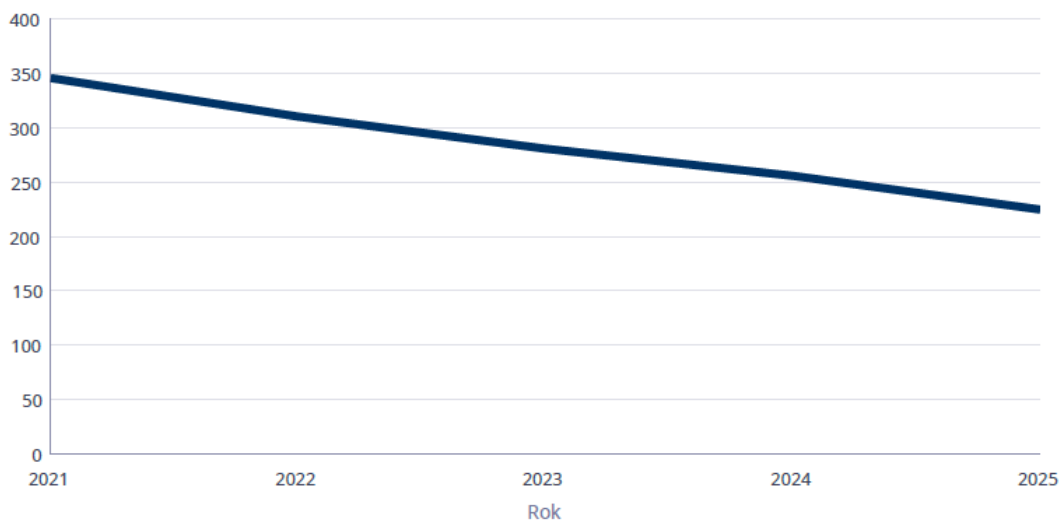
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba rodzin				
	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	346	309	281	255	224

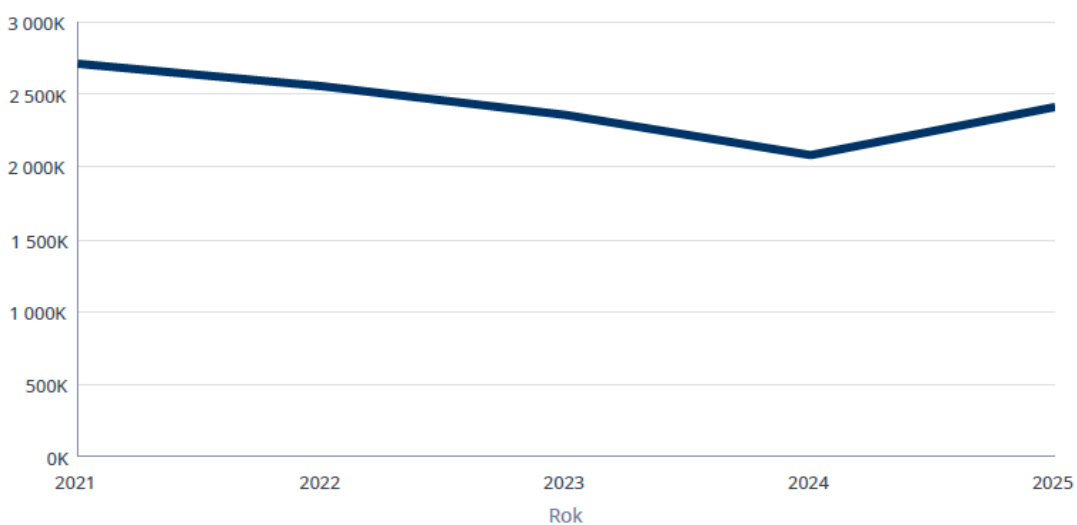
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2021	2022	2023	2024	2025
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	2 713 311	2 554 534	2 357 112	2 078 122	2 417 174

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Poniżej zilustrowano w formie tabelarycznej dane na temat innych rodzajów pomocy i świadczeń (dodatki mieszkaniowe i energetyczne).

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	820	906	906
Kwota świadczeń w złotych	2	3 456 405	4 067 281	4 067 281
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	4	0	0	0

Dodatki energetyczne wypłacane były do 30 kwietnia 2022 r. ze względu na zmianę obowiązujących przepisów prawa, tj. wstrzymano wypłaty tego dodatku w związku z wprowadzeniem dodatku osłonowego.

6. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także **pomoc instytucjonalna**, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W zasobach tych w 2025 r. w Gminie Piła znajdowały się:

- **Dzienny Dom Pomocy** - zlokalizowany przy ulicy Kondratowicza 19 oraz Al. Wojska Polskiego 49 B a także ul. Spacerowej 23 – grupa terapeutyczna, który jest placówką wsparcia dziennego wspierającą ludzi starszych. Realizowana jest tam działalność mającą na celu podniesienie efektywności oddziaływań pomocowych, w szczególności przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji ludzi starszych oraz z niepełnosprawnościami. W budynku przy ul. Kondratowicza 19 oraz ul. Spacerowej 23 w Pile realizowane są usługi opiekuńcze. W budynku przy ul. Kondratowicza 19 działa kuchnia i stołówka, stąd też uczestnicy zajęć w DDP mogą skorzystać z posiłku w formie obiadu. W grudniu 2025 r. DDP poszerzył ofertę zyskując nową lokalizację przy Al. Wojska Polskiego 49 B;
- **Centrum Aktywizacji Seniorów (CAS)** - zlokalizowane przy ulicy Spacerowej 23 jest placówką, do której zadań należy tworzenie odpowiednich warunków do aktywizacji, integracji i samorealizacji seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami, poprzez ich uczestnictwo w różnych formach zajęć kulturalno-oświatowych prowadzonych w grupach zainteresowań i rekreacyjno-

sportowych. W ramach CAS od 2024 r. działa Pilski Instytut Integracji i Edukacji, tzw. pilski „Okraglak”;

- **Pilski Instytut Integracji i Edukacji** - zlokalizowany przy ulicy Okólnej 32 A zapewnia integrację międzypokoleniową mieszkańcom Piły oraz stanowił przestrzeń otwartą dla organizacji pozarządowych. Odbywają się tam wykłady i prelekcje, warsztaty (fotograficzne, komputerowe), spotkania (terapeutyczne, autorskie, tematyczne, krajoznawczo-podróżnicze, okolicznościowe) oraz wernisaże, wystawy i prezentacje;
- **Ośrodek Wsparcia** - zlokalizowany przy ulicy Spacerowej 23 zapewnia całodobowe schronienie osobom tego pozbawionym, zwłaszcza osobom w kryzysie bezdomności oraz doznającym przemocy domowej;
- **Klub Integracji Społecznej (KIS)** - zlokalizowany przy ulicy Spacerowej 23 realizuje zajęcia umożliwiające uczestnikom poszerzenie swoich umiejętności społecznych i zawodowych, wymianę doświadczeń, budowanie relacji, poznawanie konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem, komunikowania się i poszukiwania pracy;
- **Mieszkania treningowe** – łącznie 5, zostały wyremontowane i wyposażone zgodnie ze standardami, aby mogły w nich zamieszkać osoby, które pod opieką specjalistów, zwłaszcza pracowników socjalnych, uczą się prowadzenia samodzielnego życia w tym w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, gospodarowania środkami finansowymi itp.

Ponadto **organizacje pozarządowe** oraz **spółdzielnia socjalna** realizowały na zlecenie Gminy Piła zadania z zakresu pomocy społecznej i przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom, między innymi: Stowarzyszenie Monar Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar – Markot (schronisko 25 miejsc), Fundacja „Na Pomoc” (ogrzewalnia 9 miejsc), Akcja Humanitarna „Życie” (4 streetworkerów działało na rzecz osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością), Pilskie Stowarzyszenie Klub Abstynencki „Kotwica” (konsultacje z instruktorem terapii uzależnień, organizowanie spotkań i grup wsparcia), Stowarzyszenie Teen Challenge Oddział w Pile (działania na rzecz rozwiązywania problemu i zapobiegania bezdomności), Stowarzyszenie MONAR (terapia uzależnień dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych), Stowarzyszenie „Lawendowe Wzgórze” (działania informacyjne i

edukacyjne w obszarze profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych), Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej Zakład Aktywności Zawodowej z siedzibą w Pile (usługi polegającej na przygotowywaniu i dostarczaniu zestawów cateringowych dla dzieci do świetlic socjoterapeutycznych prowadzonych w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2025/2026) czy też Spółdzielnia Socjalna „Zielona Piła” (usługi gruntownego sprzątania zaniedbanych mieszkań osób starszych i niepełnosprawnych).

W 2025 r. działał **Punkt Konsultacyjny**, który prowadził działalność skierowaną do wszystkich mieszkańców Piły, w szczególności do osób będących w kryzysie, uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających, członków rodzin osób uzależnionych oraz osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc.

7. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Kadra ośrodka pomocy społecznej w roku oceny liczyła 164 pracowników, w tym: kierownicy, dyrektorzy i zastępcy: 17 osób, pracownicy socjalni: 36 osób, natomiast pozostali pracownicy to 111 osób. Spośród zatrudnionych w ośrodku pomocy społecznej pracowników 128 posiadało wykształcenie wyższe, a 23 wykształcenie średnie. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiadało 8 pracowników socjalnych. Ponadto wśród pracowników 7 osób posiadało specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej dane na temat stanu zatrudnienia pracowników socjalnych w poszczególnych latach.

Czy ośrodek/CUS spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych

Rok	Czy spełniony warunek ustawowy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2021	Tak	72 184	2 237	39
2022	Tak	70 861	1 903	38
2023	Tak	70 361	2 111	39
2024	Tak	69 748	2 091	37
2025	Tak	69 074	2 006	36

8. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i inne obszary polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W Gminie Piła środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyszczególnione w OZPS w 2025 r. wyniosły 87.745.175 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku 2024 zmalał o 1.379.965 zł, co stanowi spadek o 1,6%. W dziale 855 – **Rodzina** wydatkowano 42.116.555 zł, co stanowi 48,0% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - **Pomoc społeczna** wydatkowano 40.606.745 zł, co stanowi 46,3% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - **Ochrona zdrowia** wydatkowano 3.113.807 zł, co stanowi 3,5% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 854 - **Edukacyjna opieka wychowawcza** wydatkowano 777.599 zł, co stanowi 0,9% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. Natomiast w dziale 853 – **Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej** wydatkowano 1.130.469 zł, co stanowi 1,3% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

W roku analizy najwięcej środków w zakresie polityki społecznej **wydano na następujące pozycje budżetowe:**

- ❖ świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (36,2% ogółu wydatków),
- ❖ Ośrodki Pomocy Społecznej (16,9% ogółu wydatków),
- ❖ system opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (6,3% ogółu wydatków).

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO ZADANIA WŁASNE I ZDANIA ZLECONE – w złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024	Rok 2025	Prognoza 2026
Ogółem			
Ogółem (działy)	89 125 140	87 745 175	97 363 622
W tym: w budżecie OPS/PCPR	68 013 195	73 868 576	82 812 915
851 - OCHRONA ZDROWIA			
85153 - Zwalczanie narkomanii	99 894	90 999	105 420
W tym: w budżecie OPS/PCPR	99 894	90 999	105 420
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	6 364 358	3 022 808	3 234 538
W tym: w budżecie OPS/PCPR	1 701 687	1 863 366	2 057 721
852 - POMOC SPOŁECZNA			
85202 - Domy pomocy społecznej	4 564 817	5 152 247	5 750 000
W tym: w budżecie OPS/PCPR	4 564 817	5 152 247	5 750 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	2 617 388	1 969 833	2 237 841
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2 598 986	1 930 098	2 220 013
85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	15 810	29 677	40 900
W tym: w budżecie OPS/PCPR	15 810	29 677	40 900
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	211 541	268 760	335 357
W tym: w budżecie OPS/PCPR	209 835	266 708	331 357
85214 – Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	2 325 188	3 044 859	3 178 877
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2 323 872	3 044 244	3 178 877
85215 - Dodatki mieszkaniowe	4 956 027	4 071 514	4 074 488
W tym: w budżecie OPS/PCPR	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	2 325 115	2 988 687	3 289 178

W tym: w budżecie OPS/PCPR	2 314 237	2 974 719	3 289 178
85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej	11 524 619	14 803 543	16 346 910
W tym: w budżecie OPS/PCPR	11 524 619	14 795 979	16 346 910
85220 – Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania treningowe i wspomagane oraz ośrodki interwencji kryzysowej	23 910	336 843	187 023
W tym: w budżecie OPS/PCPR	23 910	134 443	110 374
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	4 458 215	4 671 389	5 029 289
W tym: w budżecie OPS/PCPR	4 458 215	4 671 389	5 029 289
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	1 603 945	1 746 706	1 842 538
W tym: w budżecie OPS/PCPR	1 603 745	1 746 706	1 842 538
5231 - Pomoc dla cudzoziemców	0	0	0
W tym: w budżecie OPS/PCPR	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	0	0	0
W tym: w budżecie OPS/PCPR	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0	0	0
W tym: w budżecie OPS/PCPR	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	2 156 669	1 522 687	1 740 064
W tym: w budżecie OPS/PCPR	937 037	123 187	63 954
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ			
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	0	0	0
W tym: w budżecie OPS/PCPR	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	0	0	0
W tym: w budżecie OPS/PCPR	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz	0	0	0

Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych			
W tym: w budżecie OPS/PCPR	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	2 441 855	1 130 469	983 203
W tym: w budżecie OPS/PCPR	896 950	95 829	683 203
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza			
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	779 421	698 599	745 240
W tym: w budżecie OPS/PCPR	727 830	641 006	745 240
85416 -Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	77 200	79 000	90 000
W tym: w budżecie OPS/PCPR	0	0	0
855- Rodzina			
85501 - Świadczenia wychowawcze	44 359	62 794	66 064
W tym: w budżecie OPS/PCPR	0	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	29 790 507	31 773 409	35 460 319
W tym: w budżecie OPS/PCPR	29 664 535	31 520 277	35 460 319
85504 - Wspieranie rodziny	1 312 588	1 517 224	1 598 570
W tym: w budżecie OPS/PCPR	1 312 588	1 517 224	1 598 078
85516 -System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	8 397 022	5 486 488	7 068 259
W tym: w budżecie OPS/PCPR	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	1 285 880	1 460 911	1 852 683
W tym: w budżecie OPS/PCPR	1 285 880	1 460 911	1 852 683
85510 – Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	1 167 383	1 170 652	1 337 517
W tym: w budżecie OPS/PCPR	1 167 383	1 170 652	1 337 517
85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami	581 429	645 077	769 344

ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów			
W tym: w budżecie OPS/PCPR	581 365	638 915	769 344
85514 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	0	00	0
W tym: w budżecie OPS/PCPR	0	0	0
85578 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0	0	0
W tym: w budżecie OPS/PCPR	0	0	0

9. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega na realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile w 2025 r. realizował rządowy Program „*Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością*” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, na który Gmina Piła pozyskała środki Funduszu Solidarnościowego (FS), w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w ramach którego również świadczona była usługa asystencji osobistej. Głównym celem Programu była realizacja usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W ramach Programu zatrudniono na umowy zlecenia 6 asystentów osobistych osoby z niepełnosprawnością, którzy świadczyli usługę dla 11 osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Program realizowany był w okresie od 1 marca do 15 grudnia 2025 r., w łącznym wymiarze 3.866 godzin. MOPS w Pile wykorzystał środki z FS w wysokości 197.942,01 zł.

Kolejnym rządowym programem realizowanym przez MOPS w Pile w roku analizy był Program „**Opieka wytchnieniowa**” dla **Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025**, na który Gmina Piła również pozyskała środki z FS w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Celem Programu było wsparcie członków rodzin/opiekunów dzieci i osób z niepełnosprawnością poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków. W ramach Programu zatrudniono na umowy zlecenia 8 osób świadczących usługę opieki wytchnieniowej dla 11 uczestników. Program realizowany był w okresie od 8 kwietnia do 14 grudnia 2025 r. w łącznym wymiarze 2.155 godzin. MOPS w Pile wykorzystał środki z FS w wysokości 109.899,84 zł. Realizacja usług opieki wytchnieniowej na terenie Gminy Piła stanowi narzędzie wyrównywania szans członków rodzin/opiekunów osób z niepełnosprawnościami i niwelowania barier związanych ze sprawowaniem przez nich opieki.

Ponadto w 2025 r. realizowano wieloletni **rządowy program „Posilek w szkole i w domu”** na lata 2024-2028, ustanowiony na mocy uchwały Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. Osoby objęte Programem korzystały z form wsparcia takich jak: posiłek oraz zasiłek na zakup żywności lub posiłku. **Pomocą w formie posiłku** objęto **527 osób**, tj. **274 rodziny**, z tego aż w **234 rodzinach** posiłek przyznano dzieciom dożywianym w jednostkach oświatowych (szkołach i przedszkolach). Z posiłków skorzystało **181** dzieci w przedszkolach oraz **377** uczniów w szkołach (w tym na podstawie decyzji dyrektora jednostki oświatowej z posiłku skorzystało 50 dzieci). Posiłki na rzecz dzieci i młodzieży były przyznane do realizacji przez **44** placówki. Średni koszt posiłku w jednostkach oświatowych mieścił się między **6,74 zł** a **7,17 zł**. Gmina finansowała ze środków własnych dodatkowe posiłki (głównie śniadania) z których korzystały dzieci w jednostkach oświatowych.

Posiłki na rzecz osób dorosłych przyznawane w szczególności osobom starszym i niesamodzielnym realizowane były w **Dziennym Domu Pomocy** przy ul. Kondratowicza 19, zaś osobom w kryzysie bezdomności oraz innym, które z różnych względów nie były w stanie przygotować posiłku samodzielnie, przez **Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej w Pile**, realizujące to zadanie na zlecenie gminy. Średni koszt posiłku dla osób dorosłych wynosił **13,23 zł**. Osoby objęte

programem dożywiania korzystały również z zasiłku na zakup żywności lub posiłku. Pomocą w postaci zasiłku objęto **1.974** osoby z **921** rodzin. Średnia miesięczna wysokość zasiłku wyniosła **420,70 zł**.

Ogółem na realizację Programu w 2025 r. wydatkowano kwotę **1.834.360,94 zł**. Koszt realizacji Programu został w **63,08%** sfinansowany z dotacji celowej z budżetu państwa. Wydatki w ramach otrzymanej dotacji wyniosły **1.157.159,25 zł**, a w ramach środków własnych gminy **677.201,69 zł** (36,92%), w tym z budżetu MOPS **613.824,23 zł**, natomiast kwota **63.377,46 zł** stanowiła wydatki Stowarzyszenia Pomocy Humanitarnej w Pile za posiłki dla dorosłych.

10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W 2025 r. **współpracowano z organizacjami pozarządowym** w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. **W procedurze otwartych konkursów ofert** z 16 organizacjami gmina zawarła 18 umów na łączną kwotę 1.892.285,77 zł, zlecając realizację ogółem 12 zadań, w tym 7 zadań z zakresu pomocy społecznej i 5 zadań z zakresu ochrony i promocji zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. **W procedurze trybu uproszczonego** 14 organizacjom pozarządowym w ramach 17 umów na łączną kwotę 122.380,00 zł, zlecono realizację działań z zakresu ochrony i promocji zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, w ramach zadania: „Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych realizujących programy profilaktyczne poprzez organizowanie czasu wolnego, w szczególności dla dzieci i młodzieży”.

Do zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej należały:

- ✓ zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym w schronisku,
- ✓ zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym w schronisku z usługami opiekuńczymi,
- ✓ zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym w ogrzewalni,
- ✓ dożywianie osób ubogich,
- ✓ pozyskiwanie i dystrybucja żywności,
- ✓ streetworking dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością,

- ✓ nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Do zadań zleconych z zakresu ochrony i promocji zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym należały:

- ✓ wspieranie realizacji działań promujących zdrowy styl życia bez uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem działalności stowarzyszeń abstynenckich i trzeźwościowych,
- ✓ wspieranie realizacji terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w tym dzieci i młodzieży,
- ✓ prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych z zakresu zagrożeń wynikających z uzależnień, w tym behawioralnych, skierowanych do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców,
- ✓ organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem działań profilaktycznych,
- ✓ prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- ✓ wspomaganie działalności organizacji pozarządowych realizujących programy profilaktyczne poprzez organizowanie czasu wolnego, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W trybie zamówień publicznych zlecono zadania następującym organizacjom pozarządowym:

- 1. Spółdzielnia Socjalna „Zielona Piła”** w 2025 r. wykonywała usługi gruntownego sprzątnia zaniedbanych mieszkań osób starszych i z niepełnosprawnościami w ramach projektu socjalnego „Czysty dom”. W roku analizy wysprzątno 2 mieszkania. Za wykonane prace wykonawca otrzymał wynagrodzenie w łącznej wysokości 6.369,14 zł brutto.
- 2. Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej Zakład Aktywności Zawodowej** z siedzibą w Pile w 2025 roku, w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego na usługi społeczne zostało wykonawcą usługi polegającej na przygotowaniu i dostarczeniu zestawów cateringowych dla dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych prowadzonych w szkołach podstawowych na terenie miasta Piły w roku szkolnym 2025/2026. Udział w postępowaniu był zastrzeżony dla wykonawców mających status zakładu pracy chronionej, spółdzielni socjalnej oraz innych wykonawców,

których głównym celem lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, które miały realizować zamówienie, jest społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych, w szczególności osób niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W postępowaniu tym złożona została jedna oferta. Podpisano jedną umowę na przewidywaną całkowitą wartość 249.645,00 zł netto, 269.616,60 zł brutto (ostateczna wartość uzależniona będzie od liczby dostarczonych zestawów cateringowych).

3. Na zorganizowanej przez MOPS w Pile **konferencji**, która odbyła się 3 grudnia 2025 r. w ramach lokalnej kampanii społecznej „Zabieram głos”, będącej częścią międzynarodowej kampanii 16 Dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na Płeć, której celem jest wyeliminowanie wszelkich form przemocy wobec kobiet:

- 1) **Pilskie Stowarzyszenie Pomocy Psychologicznej i Psychoterapeutycznej „Sytuacja”**, które było partnerem kampanii, przygotowało i zaprezentowało autorskie wystąpienie eksperckie w temacie „O przemocy wobec kobiet w wieku senioralnym”. Wartość zamówienia wyniosła 1.500 zł brutto.
- 2) **Fundacja RównoMoc z siedzibą w Zabrze** przygotowała i zaprezentowała autorskie wystąpienie eksperckie w temacie „Jak angażować mężczyzn w działania przeciw przemocy wobec kobiet”. Wartość zamówienia wyniosła 2.400 zł brutto.
- 3) **Spółdzielnia Socjalna „Nowe Horyzonty”** z siedzibą w Pile świadczyła usługę cateringu. Wartość zamówienia wyniosła 9.050 zł brutto.
- 4) **Parafia Ewangelicko-Augsburska w Pile** przygotowała i wykonała koncert przez zespół N.O.C. Wartość zamówienia wyniosła 2.500 zł brutto.

W 2025 r. w Gminie Piła nie zlecano organizacjom pozarządowym realizacji usług opiekuńczych. Wspomniane usługi realizowały dwa wyspecjalizowane podmioty zewnętrzne w trybie zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi. Dotyczyło to usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto w roku analizy nie zlecano również organizacjom pozarządowym prowadzenie placówek pomocy społecznej.

11. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej (OZPS) dla Gminy Piła za 2025 r. została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile między innymi za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Dane z OZPS umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych.

Zawarte w niej informacje są dla samorządów terytorialnych materiałem poglądowym ułatwiającym planowanie budżetu w zakresie polityki społecznej na kolejny rok. Stanowią również ważne źródło wiedzy na temat zasobów i deficytów społeczności lokalnych w zakresie spraw społecznych. Ułatwiają na przykład gminom przygotowanie kierunków dalszego rozwoju działań pomocowych, aktywizujących oraz usług społecznych. Sporządzona OZPS stała się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji:

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA

Ludność Gminy Piła zmniejsza się corocznie, przy czym odnotowuje się nadal większy udział kobiet niż mężczyzn w stosunku do ogółu jej mieszkańców. Jednak im starszy przedział wiekowy ludności poddaje się analizie, tym bardziej zauważalna jest znaczna dysproporcja płci, co potwierdza, że kobiety statystycznie żyją dłużej niż mężczyźni. W 2025 r. udział kobiet w wieku 85 lat i więcej wynosił aż 68,7%, natomiast mężczyzn w tym samym wieku odnotowano tylko 31,3% w stosunku do ogółu ludności Piły w tej grupie wiekowej. Analiza struktury ludności Piły w ekonomicznych grupach wieku w 2025 r. pokazuje, że największą grupę ludności stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (56,6% ogółu), następnie w wieku poprodukcyjnym (27,1% ogółu), a najmniej liczną grupą były osoby w wieku przedprodukcyjnym (16,3% ogółu).

Gmina Piła w ostatnich latach odnotowuje **ujemny przyrost naturalny i spadek liczby mieszkańców**, co w połączeniu z wysokim odsetkiem ludności w wieku poprodukcyjnym wskazuje na postępujący proces starzenia społeczeństwa. Biorąc zatem pod uwagę powyższe, podejmowane działania powinny być ukierunkowane i obejmować

zwłaszcza obszary zabezpieczenia społecznego seniorów odnoszące się do innowacyjnych form pomocy takich jak asystencja osobista osoby z niepełnosprawnością (A00zN), usługi opiekuńcze - w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (świadczone w miejscu zamieszkania podopiecznych, jak i w ośrodkach wsparcia dziennego), usługi sąsiedzkie. Niezbędne jest także zapewnienie miejsc całodobowej opieki w domu pomocy społecznej. Istotną rolę w procesie deinstytucjonalizacji, jako systemowej zmiany sposobu wsparcia osób dążącej do rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej, jest rozwój mieszkalnictwa treningowego i wspomagane.

Z uwagi na sytuację demograficzną oraz potrzeby seniorów wzrośnie zapotrzebowanie na świadczenia i usługi dla tej grupy osób. Pociągnie to za sobą wzrost wydatków przeznaczonych m.in. na opłacenie pobytu w domu pomocy społecznej, różne formy usług opiekuńczych, asystencję osobistą. Istotne jest podjęcie działań mających na celu utrzymanie osoby starszej w dobrej kondycji w miejscu jej zamieszkania, tak długo jak jest to możliwe. Stąd zaleca się tworzenie i utrzymanie miejsc w dziennych domach pomocy, mieszkań wspomaganych zapewniających usługi opiekuńcze, rozwój usług asystenckich oraz systemu teleopieki, jak też opieki wytchnieniowej. Niezwykle ważne jest zapewnienie opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób niepełnosprawnych i umożliwienie im uzyskania doraźnej, czasowej pomocy. Opieka wytchnieniowa pozwala odciążyc opiekunów poprzez zapewnienie im wsparcia w wykonywaniu dotychczasowych obowiązków lub zapewnienie zastępstwa, dzięki czemu zyskują tak ważny czas dla siebie.

Jednym z istotnych problemów społecznych jest **bezrobocie**. Zgodnie z danymi graficznymi z OZPS wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej w roku analizy wyniósł 45%, zatem należy uznać, że prawie połowa osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w 2025 r. uzyskała tę pomoc właśnie z powodu bezrobocia. Na koniec grudnia 2025 r. **stopa bezrobocia w powiecie pilskim** wyniosła 5,6%, zaś **wskaźnik bezrobocia rejestrowanego** na koniec grudnia 2025 r. w gminie Piła wyniósł 3,7%. Trzeba dodać w tym miejscu, że zadania z zakresu aktywizacji zawodowej i wspierania lokalnego rynku pracy zasadniczo należą do zadań powiatu oraz, że w roku 2025 weszły w życie istotne zmiany przepisów w zakresie rynku pracy.

KORZYSTAJĄCY Z POMOCY I WSPARCIA

Zarówno **liczba osób, jak i rodzin** korzystających w Gminie Piła z pomocy społecznej przyznanej w formie decyzji administracyjnej zmniejsza się corocznie. Może na to wpływać kilka czynników w tym:

- poprawa sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych,
- dobrych lokalnych wskaźników zatrudnienia i rozwoju społeczno-gospodarczego,
- rozwoju usług wsparcia niezależnych od klasycznej pomocy społecznej.

Dla przykładu nowe formy usług dla osób starszych czy z niepełnosprawnościami, np. usługi wspierające samodzielność, pozwalają części rodzin uniezależnić się od klasycznych świadczeń pieniężnych, co wpływa na statystyki korzystania z gminnej pomocy społecznej.

Tak więc oprócz form pomocy społecznej przyznanych na podstawie decyzji administracyjnej mieszkańcom Piły w 2025 r. świadczona była też pomoc wyłącznie w formie **pracy socjalnej** (859 rodzin). Zatem w roku analizy liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zarówno w trybie decyzji administracyjnych, jak i świadczonej w formie pracy socjalnej wyniosła ogółem 2.303.

Rekomenduje się więc zabezpieczenie środków finansowych na poziomie niezbędnym do udzielania świadczeń pieniężnych i niepieniężnych osobom potrzebującym, zwłaszcza tych świadczeń, na które rośnie zapotrzebowanie. Niezbędne jest zapewnienie środków na realizację wsparcia w codziennym funkcjonowaniu osób niesamodzielnych, zwłaszcza seniorów, osób dotkniętych długotrwałą lub ciężką chorobą oraz osób z niepełnosprawnościami w postaci różnych form usług opiekuńczych, świadczonych zarówno w środowisku jak i w placówkach wsparcia dziennego. Niezbędne jest także zabezpieczenie środków na finansowanie pobytu osób wymagających całodobowej opieki, której nie można zapewnić w miejscu zamieszkania, w domach pomocy społecznej o różnym, a dostosowanym do potrzeb osoby kierowanej, profilu.

Istotną formą wsparcia jest **nieodpłatne poradnictwo specjalistyczne**, w szczególności psychologiczne, prawne i socjalne, które świadczone jest osobom i

rodzinom mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Z uwagi na rosnące zapotrzebowanie na poradnictwo specjalistyczne zasadnym jest rozwój tej formy wsparcia również z pozyskiwaniem finansowania ze środków zewnętrznych na ten cel.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także niezwykle ważna **pomoc instytucjonalna**. Wśród zasobów tych należy wymienić działające w strukturze organizacyjnej MOPS w Pile: Dzienny Dom Pomocy (DDP) w 3 lokalizacjach, Centrum Aktywizacji Seniorów (CAS) z Pilskim Instytutem Integracji i Edukacji - tzw. pilskim „Okraglakiem” - w 2 lokalizacjach, Ośrodek Wsparcia (OW), Klub Integracji Społecznej (KIS) oraz mieszkania treningowe w 5 lokalizacjach.

Instytucjonalnie pomocą zajmują się również domy pomocy społecznej (DPS), które świadczą pomoc osobom wymagającym opieki całodobowej. W 2025 r. Gmina Piła ponosiła odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej za 97 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2024 o 5 osób. Na wysokość ponoszonych przez gminę wydatków na ten cel miał wpływ średni miesięczny koszt utrzymania pensjonariuszy w DPS ustalany corocznie przez starostów właściwych ze względu na siedzibę DPS. W 2025 r. wydatki na ten cel wyniosły 5.152.247 zł i w porównaniu z 2024 rokiem wzrosły o 587.430 zł, co stanowiło wzrost o 12,9%. Problem starzenia się społeczeństwa powoduje rokrocznie zwiększenie wydatków z tytułu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, z czego wynika konieczność zapewnienia wystarczających środków finansowych w budżecie gminy na ten cel.

Obecnie szczególnego znaczenia nabiera **konceptcja deinstytucjonalizacji**, która zakłada przechodzenie od opieki o charakterze instytucjonalnym do opieki świadczonej w środowisku rodzinnym i społeczności lokalnej. Deinstytucjonalizacja stanowi paradygmat rozwoju usług społecznych przyjęty zarówno na szczeblu Unii Europejskiej, jak i w krajowej polityce społecznej (Krajowa Strategia Deinstytucjonalizacji), oraz szczeblu wojewódzkim (Wielkopolski Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych). Jest procesem wieloletnim i wielopłaszczyznowym, który wymaga długofalowych i wieloaspektowych działań.

W ideę deinstytucjonalizacji wpisuje się **rozwój mieszkań treningowych i wspomaganych**. Mieszkania te może prowadzić każda jednostka organizacyjna pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i np. spółdzielnie socjalne oraz inne podmioty, które prowadzą działalność w zakresie pomocy społecznej, pieczy zastępczej oraz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Warto zaznaczyć, że pięć mieszkań treningowych utworzonych w ostatnich latach na terenie Gminy Piła zapewnia zarówno usługi bytowe, pracę socjalną, jak i naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia funkcji społecznych w integracji ze społecznością lokalną, aby w przyszłości umożliwić osobie tam przebywającej prowadzenie niezależnego życia. Wsparcie przyznawane jest na czas określony. Strategia rozwoju usług społecznych zakłada, że w ciągu 10 lat ma powstać w Polsce kilkadziesiąt tysięcy mieszkań treningowych i wspomaganych dzięki czemu staną się bardziej dostępne dla osób potrzebujących ww. wsparcia. Zasadnym jest zatem, rozpoczęty w 2022 r. w Gminie Piła, proces tworzenia mieszkań treningowych jak też podjęte w 2026 r. kroki zmierzające do utworzenia na terenie gminy mieszkania wspomagane.

Nadal dostrzega się konieczność wzmocnienia działań pomocowych, profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz osób dotkniętych bezrobociem, bezdomnością, uzależnieniami i przemocą domową oraz osób z ich otoczenia. Rekomenduje się zapewnienie współpracy różnych instytucji i organizacji, rozwój poradnictwa specjalistycznego, usług wspierania rodziny i działań edukacyjno-informacyjnych, zastosowanie nowatorskich form niesienia pomocy osobom w kryzysie bezdomności w formie usług asystenta czy streetworkera.

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ

Rola **pracowników pomocy społecznej** zmienia się wraz ze zmieniającymi się potrzebami społecznymi i wymaga podnoszenia i rozszerzenia kompetencji oraz aktywnej pracy socjalnej z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb odbiorców, zróżnicowanym i kompleksowym wsparciem. Wdrożenie każdego programu społecznego wymaga zawsze zapewnienia dobrze wykwalifikowanej kadry (posiadającej wiedzę specjalistyczną), zatem poprawne i skuteczne realizowanie zadań przez pracowników ośrodka wymaga od nich pogłębiania wiedzy i umiejętności poprzez systematyczne doszkalać.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. zgodnie z **programami rządowymi dofinansowano wynagrodzenia pracowników** jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w postaci dodatku motywacyjnego w wysokości 1.000 zł brutto miesięcznie, za pełen etat oraz na pokrycie kosztów składek od tych wynagrodzeń i kosztów po stronie pracodawcy, na osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę. Wspomniany dodatek w ramach tych programów będzie wypłacany pracownikom do 2027 r. Rekomenduje się zabezpieczenie środków finansowych na szkolenia dla pracowników, w tym na supervizję, również poprzez pozyskanie środków zewnętrznych na ten cel.

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA

Aktywność projektowo-konkursowa MOPS w Pile polegała m.in. na realizacji dwóch programów, tj. *„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025* oraz *„Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025*, na które Gmina Piła pozyskała środki z Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Ponadto realizowano jeden program osłonowy w ramach wieloletniego rządowego programu *„Posilek w szkole i w domu”* na lata 2024-2028. Wspomniana aktywność będzie kontynuowana w 2026 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile w roku 2025 realizował także **projekty socjalne** polegające na podejmowaniu zintegrowanych działań na rzecz wprowadzenia pozytywnych zmian w życiu określonych rodzin, środowisk oraz grup społecznych. Celem projektów było niwelowanie zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego określonych grup społecznych, w tym aktywizacja zawodowa i społeczna, poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami i rozwój usług społecznych. Zaleca się kontynuowanie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację projektów, w tym między innymi na wspieranie działalności Klubu Integracji Społecznej, a także innych działów i zespołów oraz prowadzenie działań, także w formie projektów socjalnych, mających na celu stworzenie systemu pomocy dla osób i rodzin zagrożonych marginalizacją.

W najbliższych latach realizowane będą projekty z dofinansowaniem zewnętrznym, w tym między innymi:

• projekt pt.: „**Jesteśmy aktywni**” w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Piły (ZIT MOF Piła) dla Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 w zakresie rozwoju usług społecznych na rzecz osób z kategorii wysokiego ryzyka socjalnego, seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a także osób z ich otoczenia. Realizacja projektu rozpoczęła się 1 marca 2026 r., a zakończy 30 czerwca 2028 r. Program ma pomóc uczestnikom w utrzymaniu jak najdłuższej samodzielności, poprawie kondycji fizycznej i psychicznej oraz aktywnym uczestnictwie w życiu społecznym. Adresowany jest do 120 osób powyżej 60 roku życia, które ze względu na wiek i ograniczoną samodzielność, niepełnosprawność lub chorobę, wymagają wyspecjalizowanych usług. Wśród działań realizowanych w ramach projektu będą m.in.: profilaktyczne usługi środowiskowe w DDP, w tym usługa asystencji osobistej i poradnictwo psychologiczne świadczone w miejscu zamieszkania uczestnika projektu, działania informacyjne, doradcze, konsultacje ze specjalistami ds. działań zdrowotnych oraz usługa podologa. Ponadto zrealizowana zostanie usługa w postaci terapeutycznych usług środowiskowych, które obejmować będą terapię zajęciową oraz fizjoterapię grupową. W ramach projektu planowany jest również zakup nowoczesnego wyposażenia do prowadzenia zajęć. Ważnym elementem przedsięwzięcia będzie współpraca instytucji działających na rzecz seniorów. Zaplanowano spotkania i wymianę doświadczeń specjalistów z gmin obszaru funkcjonalnego Piły – Ujścia, Szydłowa i Złotowa – a także wizytę studyjną w Dziennym Domu Pomocy. Całkowita wartość projektu wynosi 1.430.939,40 zł, w tym 1.054.376,40 zł dofinansowania ze środków Unii Europejskiej;

• projekt pt.: „**Z myślą o dzieciach**” również w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Piły dla Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 w zakresie wspierania rodzin, w tym dzieci, pochodzących z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wniosek o dofinansowanie projektu zostanie złożony w drugim kwartale 2026 r.

WSPÓLPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
(ZADANIA ZLECONE)

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej wymaga **efektywnej współpracy podmiotów** działających na rzecz poprawy poziomu życia mieszkańców gminy. Istotne jest poszukiwanie skutecznych form pomocy wykraczających poza zakres działań i możliwości pojedynczych organizacji. Z tego powodu nadal wskazana jest aktywność Gminy Piła w zakresie zlecania **organizacjom pozarządowym** niektórych zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym m.in.:

- ✓ zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym na różnym poziomie (w tym w schronisku, czy ogrzewalni),
- ✓ pozyskiwanie i dystrybucja żywności,
- ✓ streetworking dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością,
- ✓ prowadzenie placówek wsparcia dziennego,
- ✓ realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych,
- ✓ prowadzenie terapii dla osób uzależnionych.

Sporządziła:

Joanna Kamińska – starszy specjalista ds. analiz i kontroli zarządczej

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile, tel. 664 765 721.

Zaakceptowała:

Marzena Amza – dyrektor

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile.

z up. PREZYDENTA MIASTA

/-/ Paweł Jarczak

Zastępca Prezydenta